

REGULAMIN PILOTAŻOWEJ PRAKTYKI ZAWODOWEJ NA KIERUNKU STUDIÓW: PEDAGOGIKA

I. Wprowadzenie

1. Pilotażowa praktyka zawodowa jest organizowana w ramach projektu: „*Program praktyk zawodowych w Państwowych Wyższych Szkołach Zawodowych*” (zwanego dalej Projektem) na zlecenie Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.
2. Pilotażowa praktyka zawodowa jest realizowana jako kontynuacja kursowej praktyki zawodowej (przewidzianej programem studiów).
3. W pilotażowych praktykach zawodowych mogą uczestniczyć wyłącznie studenci, którzy przystąpili do Projektu i podpisali z Uczelnią umowę.
4. Założenia i ogólne wytyczne dotyczące organizacji i realizacji praktyk zawodowych w ramach Projektu opisano w dokumencie: „*Regulamin i instrukcje pilotażowych praktyk zawodowych w projekcie: Program praktyk zawodowych w Państwowych Wyższych Szkołach Zawodowych*”, zwanym dalej Dokumentem Głównym.

II. Cele praktyki zawodowej

Celem praktyk zawodowych jest nabycie przez studenta – praktykanta nowych lub pogłębienie już posiadanych (nabytych podczas studiów) umiejętności, wiedzy i zachowań, które są pożądane, potrzebne lub nawet niezbędne podczas wykonywania zawodu.

Ogólne cele praktyki zawodowej realizowanej w projekcie:

1. Pogłębienie i poszerzenie umiejętności zdobytych przez studenta w czasie studiów i nabycie nowych umiejętności poprzez praktyczne rozwiązywanie rzeczywistych zadań zawodowych. Poszerzenie wiedzy zdobytej w czasie studiów;
2. Nabycie umiejętności i zachowań potrzebnych w środowisku pracy (praca w zespole, należyty stosunek do pracy i innych współuczestników, z którymi praca jest wykonywana);
3. Zapoznanie studentów – praktykantów z organizacją i funkcjonowaniem instytucji oraz jej komórek związanych z realizacją zadań bezpośrednio powiązanych z kierunkiem i specjalnością studiów;
4. Zapoznanie z wyposażeniem technicznym, technologicznym i informatycznym instytucji;
5. Poznanie środowiska zawodowego, zasad etyki zawodowej, całościowego (holistycznego) i zindywidualizowanego podejścia do osób, w procesie realizacji praktyk zawodowych.

III. Zasady organizacji pilotażowej praktyki zawodowej

1. Pilotażowa praktyka zawodowa trwa 3 miesiące (60 dni rozliczeniowych). Dzień rozliczeniowy trwa 8 godzin lekcyjnych i w niektórych przypadkach może składać się z godzin wypracowanych np. w dwóch dniach kalendarzowych.
2. Rejestracja czasu pobytu na praktyce jest prowadzona z wykorzystaniem „Karty pracy praktykanta na pilotażowej praktyce zawodowej” (Załącznik nr 2) wystawianej (po zakończeniu

miesiąca rozliczeniowego) przez zakładowego opiekuna praktyki oraz weryfikowanej i zatwierdzonej przez uczelnianego opiekuna praktyki.

3. Praktyka zawodowa może odbywać się w instytucjach (w kraju), których profil działalności umożliwi studentowi zrealizowanie/osiągnięcie opisanych w Załączniku nr 9 efektów kształcenia dla 6-cio miesięcznej praktyki zawodowej na kierunku studiów *pedagogika* (np. w szkołach podstawowych, świetlicach szkolnych i środowiskowych, przedszkolach, placówkach wsparcia dziennego, placówkach opiekuńczo – wychowawczych).
4. Miejsca realizacji pilotażowych praktyk zawodowych są przygotowywane przez Uczelnię, jednakże studenci – szczególnie zamiejscowi – mają możliwość zgłaszania własnych propozycji. Instytucje przyjmujące studentów na praktyki są wyłaniane z zachowaniem trybu konkurencyjności wg procedur opisany w odrębnym regulaminie.
5. Studenci wybierają miejsca praktyk z zachowaniem trybu konkurencyjności, w kolejności wynikającej ze średniej ocen jaką uzyskali w dotychczasowym przebiegu studiów.
6. Uczelnia zawiera pisemne porozumienia/umowy z instytucjami przyjmującymi studentów na praktyki.
7. W przypadku, gdy efekty kształcenia przewidziane w programie pilotażowej praktyki zawodowej (patrz: Rozdział V) nie mogą być osiągnięte w jednej instytucji, dopuszcza się możliwość realizacji praktyki w kilku instytucjach – wyłonionych na zasadach określonych w punkcie 4.
8. Przed przystąpieniem do praktyki, student wraz z uczelnianym i zakładowym opiekunem praktyk opracowują szczegółowy program praktyki i szczegółowy harmonogram praktyki (patrz: Rozdział VII).
9. Student otrzymuje z uczelni skierowanie (zawarte w Arkuszu Pilotażowej Praktyki Zawodowej, nazywanym dalej Arkusz PPZ – Załącznik nr 1), na którym zakład potwierdza stawienie się studenta na praktykę oraz odbycie przez niego wymaganych szkoleń. Arkusz PPZ pełni także funkcję protokołu, o którym będzie mowa w Rozdziale IX.

IV. Obowiązki praktykanta

Etap przygotowywania pilotażowej praktyki zawodowej

1. Wybór miejsca praktyki z listy przygotowanej przez uczelnię lub samodzielne wyszukanie miejsca praktyki na zasadach i w terminie określonym przez uczelnię.
2. Udział w uzgodnieniach szczegółowego programu i harmonogramu praktyki z uczelnianym i zakładowym opiekunem praktyk zawodowych.
3. Ubezpieczenie się na czas trwania praktyki od następstw nieszczęśliwych wypadków i innych okoliczności specyficznych dla danego kierunku studiów oraz miejsca praktyki (koszt refundowany przez projekt).
4. Udział w szkoleniu – przed praktyką, prowadzonym przez uczelnianego opiekuna praktyk zawodowych. Okazanie opiekunowi dokumentu potwierdzającego ubezpieczenie oraz potwierdzeń posiadania aktualnych badań, specyficznych dla danego miejsca praktyki.

Etap realizacji praktyki zawodowej

Student – praktykant:

1. Stawia się w miejscu praktyki w wyznaczonym terminie i uczestniczy w obowiązkowych szkoleniach (w tym szkolenie BHP).
2. Posiada wymagane ubezpieczenia.
3. Jest zobowiązany do przestrzegania przepisów BHP oraz regulaminów obowiązujących w instytucji.

4. W sytuacjach, w których wymaga tego charakter praktyki zobowiązany jest do noszenia odzieży i obuwia ochronnego (i/lub innych elementów zabezpieczających przed urazami) oraz identyfikatora.
5. Uzgadnia z zakładowym opiekunem praktyki szczegóły organizacyjne realizacji poszczególnych etapów praktyki.
6. Jest obowiązkowo obecny na praktyce. Dopuszcza się usprawiedliwioną nieobecność na trzymiesięcznej praktyce pilotażowej wynoszącą w sumie co najwyżej 3 dni robocze. Praktykant jest zobowiązany, zgłosić niezwłocznie zakładowemu opiekunowi praktyk, każdą usprawiedliwioną (zwolnienie lekarskie) nieobecność na praktyce. Nieobecności, wykraczające ponad dozwolone, praktykant zobowiązuje się odpracować w terminie uzgodnionym z zakładowym opiekunem praktyk zawodowych.
7. Bierze czynny udział w praktyce, sumiennie wykonuje zadania zlecone przez zakładowego opiekuna praktyk zawodowych i przestrzega przepisów oraz zasad obowiązujących w instytucji;
8. Dokumentuje przebieg praktyki zgodnie z zasadami określonymi w Rozdziale VIII.
9. Komunikuje się okresowo z uczelnianym opiekunem praktyk, zdając cząstkowe relacje z przebiegu praktyki (mailowo lub telefonicznie, a docelowo z użyciem platformy informatycznej obsługującej praktykę).
10. Współdziała z uczelnianym i zakładowym opiekunem praktyk zawodowych przy ustalaniu tematu, zakresu i warunków wykonywania aplikacyjnej pracy dyplomowej.
11. W czasie praktyki może wnioskować do uczelni o zatwierdzenie tematu aplikacyjnej pracy dyplomowej – uzgodnionego z zakładem pracy (*realizacja pracy dyplomowej nie jest celem praktyki. Wykonanie części pracy (10% do 15%) dyplomowej w trakcie praktyki jest dopuszczalne, pod warunkiem, że będzie to związane z osiągnięciem kompetencji określonych w programie praktyki*).
12. Po zrealizowaniu praktyki, praktykant:
  - a. Sporządza sprawozdanie z praktyki, zgodnie z wytycznymi (patrz: Rozdział IX), w tym dokonuje samooceny w zakresie osiągniętych efektów kształcenia;
  - b. Ocenia przebieg i miejsce praktyki oraz współpracę z opiekunami praktyki. Ocena/opinia nie jest ujawniana zainteresowanym opiekunom przed zaliczeniem praktyki;
  - c. Przystępuje do zaliczenia praktyki przed komisją wyznaczoną przez uczelnię.

Obowiązki pozostałych uczestników projektu (opiekunów praktyk, uczelni i zakładu pracy) opisano szczegółowo w Dokumencie Głównym (str.7 – 12).

V. Zakładane efekty kształcenia

Efekty kształcenia dla programu praktyk zawodowych, łącznie kursowej i pilotażowej, zamieszczono w Załączniku nr 9.

- Tabela 1 (Załącznik nr 9) – zawiera tzw. modelowe efekty kształcenia przyjęte dla grupy kierunków nauczycielskich, ze wskazaniem w ramach której praktyki i w jakim zakresie są one osiągnięte na kierunku studiów *pedagogika*.
- Tabela 2 (Załącznik nr 9) – zawiera efekty kształcenia przewidziane w nowym systemie 6-cio miesięcznych praktyk zawodowych na kierunku studiów *pedagogika*.
- Tabela 3 (Załącznik nr 9) – zawiera system i metody weryfikacji efektów kształcenia pilotażowej praktyki zawodowej realizowanej na kierunku studiów *pedagogika*.

VI. Modelowy przebieg praktyki zawodowej

W ramach praktyki, w chronologicznej kolejności, praktykant*:

1. Zapoznaje się z przepisami BHP oraz regulaminami obowiązującymi w instytucji, których jest zobowiązany przestrzegać podczas praktyki.
2. Poznaje zakres działalności instytucji.
3. Poznaje zakres działania i zasady funkcjonowania wybranych jednostek (komórek) instytucji związanych z realizacją podstawowych zadań bezpośrednio powiązanych z kierunkiem i specjalnością np. z prowadzeniem lekcji i zajęć pozalekcyjnych. Student poznaje ww. zagadnienia podczas pracy w wybranych komórkach zgodnie z ustalonym szczegółowym harmonogramem praktyki.
4. Poznaje techniki i metody, rozwiązania metodyczne i organizacyjne, wyposażenie techniczne oraz obieg dokumentów – stosowane w instytucji.
5. Współuczestniczy w różnych formach działalności pedagogicznej pod nadzorem zakładowego opiekuna praktyk, umożliwiających osiągnięcie założonych efektów kształcenia.

*) Modelowy przebieg praktyki zawodowej dotyczy systemu 6-ciomiesięcznego. W przypadku gdy praktyka pilotażowa jest kontynuowana po praktyce kursowej w tym samym zakładzie pracy, część zadań wprowadzających (szkolenia, instruktaż itp.), w całości lub częściowo, jest realizowana w pierwszym etapie, czyli podczas praktyki kursowej.

VII. Szczegółowy program praktyki

Szczegółowy program praktyki oraz jej harmonogram ustalany jest nie później niż tydzień przed jej rozpoczęciem przez: opiekuna uczelnianego, opiekuna zakładowego i studenta.

W programie szczegółowym są określone: stanowiska na których będzie pracował student oraz przykładowe wykonywane prace – zestawione w odniesieniu do zakładanych efektów kształcenia, określonych dla pilotażowej praktyki zawodowej (Załącznik nr 3).

W szczegółowym harmonogramie praktyki określone są działy i komórki instytucji, w których będzie realizowana praktyka zawodowa określonych liczbą dni rozliczeniowych (Załącznik nr 4).

VIII. Dokumentowanie przebiegu pilotażowej praktyki zawodowej

Praktykant zobowiązany jest do prowadzenia dziennika praktyki (Załącznik nr 5), w którym będzie odnotowywał prace jakie wykonywał w poszczególnych dniach roboczych. W opisie dnia roboczego powinien zwracać uwagę na zagadnienia związane z osiąganiem efektów kształcenia wymaganych w programie praktyki.

Oprócz dziennika praktyki, praktykant gromadzi dodatkowe dokumenty, potwierdzające nabyte przez niego określone kompetencje (konspekty i scenariusze zajęć, kart pracy, wydruki artykułów, opracowania, itp.) stanowiące razem z dziennikiem praktyki jego port folio.

Należy przy tym zwrócić uwagę na uzgodnienia z instytucją, w której jest realizowana praktyka, jakie dokumenty można zamieścić w port folio – bez naruszenia zasad poufności obowiązujących w firmie.

W przypadku realizacji praktyki w kilku instytucjach, konieczne jest prowadzenie odrębnych dzienników praktyk.

Docelowo, dokumentowanie przebiegu praktyki będzie prowadzone z wykorzystaniem systemu elektronicznego (platformy informatycznej).

IX. Zasady zaliczania pilotażowej praktyki zawodowej

1. Praktykant przygotowuje sprawozdanie z praktyki (Załącznik nr 6) zawierające element samooceny w zakresie stopnia osiągnięcia założonych efektów kształcenia. Integralną częścią sprawozdania jest dziennik praktyki i inne załączniki stanowiące port folio praktykanta.
2. Sprawozdanie praktykanta ocenia uczelniany opiekun praktyki, zwracając uwagę czy spełnione są wymagania umożliwiające zaliczenie efektów kształcenia wskazanych w programie praktyki (ocena składowa (częstkowa) z wagą 0,1).
3. Uczelniany opiekun praktyki ocenia przebieg praktyki (ocena składowa (częstkowa) z wagą 0,2).
4. Zakładowy opiekun praktyki ocenia przebieg praktyki (ocena składowa (częstkowa) z wagą 0,3).
5. Komisyjne zaliczenie praktyki, w trakcie którego osiągnięcie założonych efektów kształcenia jest weryfikowane w formie rozwiązywania mini zadań zawodowych (ocena składowa (częstkowa) z wagą 0,4). Zestawy mini zadań zawodowych przygotowują opiekunowie praktyki – zakładowy i uczelniany, co leży w ich obowiązkach.

Ocena końcowa z praktyki pilotażowej jest wyznaczana jako suma iloczynów ocen częściowych i ich współczynników wagowych.

W pierwszym okresie odbywania praktyk (przed uruchomieniem platformy informatycznej) oceny opiekunów praktyk są wpisywane do Arkusza PPZ (Załącznik nr 1), a wyniki zaliczenia komisyjnego oraz ocena końcowa z praktyki pilotażowej są wpisywane do Protokołu zaliczenia PPZ (Załącznik nr 7).

Sposób wystawiania wszystkich ocen, podczas trwania i zaliczania pilotażowych praktyk zawodowych, przedstawiono w Załączniku nr 8.

6. Komisję zaliczającą pilotażową praktykę zawodową powołuje Dyrektor Instytutu, w składzie: zakładowy opiekun praktyki, uczelniany opiekun praktyki oraz nauczyciel akademicki. Przewodniczy Dyrektor Instytutu.

ZAŁĄCZNIKI:

Załącznik nr1: Arkusz pilotażowej praktyki zawodowej (Arkusz PPZ);

Załącznik nr2: Karta pracy praktykanta na pilotażowej praktyce zawodowej;

Załącznik nr 3: Szczegółowy program pilotażowej praktyki zawodowej;

Załącznik nr 4: Szczegółowy harmonogram pilotażowej praktyki zawodowej;

Załącznik nr 5: Dziennik pilotażowej praktyki zawodowej;

Załącznik nr 6: Sprawozdanie praktykanta z pilotażowej praktyki zawodowej;

Załącznik nr 7: Protokół zaliczenia pilotażowej praktyki zawodowej;

Załącznik nr 8: Sposób wystawiania ocen podczas trwania i zaliczania pilotażowych praktyk zawodowych;

Załącznik nr 9**: Efekty kształcenia dla 6-cio miesięcznej praktyki zawodowej na kierunku studiów: *pedagogika*.

**) Informacja o dokumentach tożsamyh związanych z regulaminem praktyk:

Tab.1. Modelowe efekty kształcenia dla 6-cio miesięcznej praktyki zawodowej dla rodzaju kierunku studiów i odniesienie ich do efektów kształcenia dla praktyki zawodowej na kierunku kształcenia prowadzonym przez uczelnię (z podziałem na praktykę kursową i pilotażową);

Tab.2. Zakładane efekty kształcenia dla 6-cio miesięcznej praktyki zawodowej na kierunku kształcenia prowadzonym przez uczelnię i odniesienie ich do modelowych efektów kształcenia, efektów kształcenia dla praktyki kursowej i pilotażowej;

Tab.3. System i metody weryfikacji efektów kształcenia praktyki zawodowej realizowanej na kierunku studiów prowadzonym przez uczelnię

Przedmiotowe tabele są załącznikami do umowy o finansowanie.